Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Ympäristöministeriö
lausuntopalvelu.fi

Lausuntopyyntö 23.9.2025 (Dnro VN/28940/2025)

LAUSUNTO LUONNOKSESTA PERINNEBIOTOOPPIEN KUNNOSTUKSEEN JA HOITOON VUOSINA 2026-2030 MYÖNNETTÄVÄSTÄ TUESTA ANNETTAVAKSI VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI

Suomen Metsästäjäliitto lausuu esityksen kohteena olevasta asetusluonnoksesta seuraavaa:

Yleistä:

Suomen Metsästäjäliitto pitää tärkeänä perinnebiotooppien kunnostusta ja hoitoa sekä luonnon monimuotoisuuden turvaamista. Perinnebiotoopit ovat arvokkaita elinympäristöjä, joiden säilyminen edellyttää aktiivista hoitoa, erityisesti laidunnusta ja niittoa.

Asetuksen sisältö ja muutokset

Uusi asetus on pääosin aiempaa vastaava, mutta siinä täsmennetään säännöksiä ja selkeytetään soveltamiskäytäntöä. Tuen muotoa koskevaa määritelmää tarkennetaan kattamaan myös kunnostuksen ja hoidon suunnittelu. Tukihakemuksen sisältövaatimuksiin lisätään kaksi uutta kohtaa, ja asetuksesta poistetaan maininta ei-tuotannollisia investointeja koskevasta korvauksesta, jota ei tällä hetkellä myönnetä perinnebiotooppien kunnostukseen. Nämä muutokset ovat Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan perusteltuja.

Tuen myöntämisen edellytyksiin ja rajoituksiin lisätään maininta siitä, ettei tukea voida myöntää toimenpiteille, joista maanomistaja saa muuta kuin kotitarvehakkuuseen rinnastuvaa tuloa. Mikäli rajoitus ei ole välttämätön kansallisen tai EU-lainsäädännön perusteella, se tulisi poistaa, ja mikäli se on välttämätön, sen sisältö tulee täsmentää selkeästi.

Rahoitus ja hallinto

Metsästäjäliiton mielestä on tärkeää, että kaikki tukimuodot toimivat mahdollisimman hyvin sekä hallinnon että tuensaajan näkökulmasta. Perinnebiotoopit vaativat säilyäkseen aktiivista hoitoa ja kohteelle soveltuvia toimenpiteitä.

Tuki kytkeytyy maanomistajien vapaaehtoisuuteen perustuvaan Helmi-elinympäristöohjelmaan, jonka sujuvaa toimeenpanoa Metsästäjäliitto kannattaa. Helmi-ohjelman toteutukseen tulee varata riittävät resurssit, jotta asetuksen tarkoittamia toimenpiteitä voidaan käytännössä toteuttaa ja tavoitteisiin päästä.

Suurpetojen vaikutus perinnebiotooppien hoitoon – vakava uhka laidunnukselle

Metsästäjäliitto haluaa korostaa, että suurpetojen, erityisesti suden lisääntyminen ja levinneisyys muodostavat vakavan ja kasvavan uhan perinnebiotooppien laidunnukselle. Monilla alueilla laidunnus on jouduttu lopettamaan tai sitä ei voida enää turvallisesti toteuttaa, erityisesti lampaiden ja nautojen osalta. Tämä kehitys vaarantaa perinnebiotooppien säilymisen, sillä laidunnus on monesti ainoa tehokas hoitokeino näillä alueilla.

Suurpetoaitojen rakentaminen on kallista ja työlästä, eikä se ole kaikilla alueilla toteutettavissa. Porotalousalueilla petovahinkoja ei voida estää aitaamalla lainkaan. Eläintenpitäjät kokevat suurpetojen aiheuttamat riskit sekä taloudellisesti että henkisesti kuormittavina, mikä vähentää halukkuutta osallistua laidunnukseen ja perinnebiotooppien hoitoon.

Ratkaisuehdotukset suurpetojen osalta

Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan asetuksessa tulee erikseen huomioida suurpetojen aiheuttamat rajoitteet laidunnuksen järjestämiselle ja mahdollistaa joustavat tukimuodot niille alueille, joilla laidunnus on suurpetojen vuoksi vaikeutunut merkittävästi.

Suurpetovahinkoalueilla laidunnuksen tukemista tulee helpottaa esimerkiksi tukemalla tehokkaammin petoaitojen rakentamista ja ylläpitoa sekä kehittämällä korvausjärjestelmiä petovahingoista.

Lisäksi suurpetojen kannanhoidollinen ja vahinkoperusteinen metsästys tulee tunnistaa osaksi ratkaisua. Suurpetokantojen rajoittaminen ja vahinkoa aiheuttavien yksilöjen poistamien on tärkeää erityisesti niillä alueilla, joilla suurpetojen aiheuttamat vahingot estävät laidunnuksen toteuttamisen. Suurpetojen metsästys tulee toteuttaa osana laillista ja kestävää suurpetopolitiikkaa.

Yhteenveto

Suomen Metsästäjäliitto korostaa, että suurpetojen aiheuttamat erityishaasteet laidunnukselle on huomioitava asetuksessa selkeästi ja konkreettisesti. Ilman tätä riski perinnebiotooppien umpeenkasvulle ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemiselle kasvaa merkittävästi. Asetuksen tulee olla joustava, kannustava ja käytännön olosuhteet huomioon ottava, jotta perinnebiotooppien hoito voidaan turvata myös suurpetoalueilla.

Kannanhoidollinen ja vahinkoperusteinen suurpetojen metsästys rinnakkain toteutettuna on olennainen osa perinnebiotooppien hoidon ratkaisua, ja sen rooli tulee tunnistaa osana kokonaisvaltaista perinnebiotooppien hoidon mahdollistamista.

Riihimäellä 27.10.2025

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Toimeksi saaneena:

Ere Grenfors

Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö